

Algebra I., úkol č. 7

Úloha č. 1

Bud' A komutativní grupa a označme $T(A) = \{a \in A \mid a \text{ má konečný řád}\}$. Ukažte, že pak nemá odpovídající faktorová grupa $A/T(A)$ ($= A/\text{rmod } T(A)$) prvky konečného řádu.

(1 bod)

Úloha č. 2

Ukažte, že pro každé prvočíslo p a přirozené číslo k existuje v grupě $\mathbb{Q}/\mathbb{Z}$ prvek řádu p^k .

(1 bod)

Úloha č. 3 - Akce grupy na množině; příprava na příští cvičení

Bud' $\mathbb{G}$ grupa a $\mathcal{X}$ neprázdná množina. Každý homomorfismus $f : \mathbb{G} \rightarrow \mathbb{S}(\mathcal{X})$ nazveme *akcí grupy $\mathbb{G}$ na množině $\mathcal{X}$* (představa může být taková, že každému prvku $g \in \mathbb{G}$ odpovídá nějaké „zprěházení“ prvků množiny $\mathcal{X}$, tedy bijekce na $\mathcal{X}$).

Pro pevně zvolenou akci f_0 a prvek $x \in \mathcal{X}$ definujeme *orbitu* x při akci f_0 jako množinu $O_{f_0,x} = \{y \in \mathcal{X} \mid \exists_{g \in \mathbb{G}} (f_0(g))(x) = y\}$; $f_0(g)$ je totiž nějaká permutace na $\mathcal{X}$, tudíž má smysl ptát se na obraz x při permutaci $f_0(g)$. Dále definujeme *stabilizátor* prvku x jako množinu $S_{f_0,x} = \{g \in \mathbb{G} \mid (f_0(g))(x) = x\}$.

- a) Ukažte, že stabilizátor nějakého prvku $x \in \mathcal{X}$ je vždy podgrupa v $\mathbb{G}$.

(1 bod)

- b) Nechť grupa $GL_2(\mathbb{Z}_3)$ všech regulárních matic 2×2 s prvky v $\mathbb{Z}_3$ s maticovým násobením působí sama na sobě

- 1) translací tj. akce je dána homomorfismem $\tau : g \mapsto \text{trans}_g$; $\text{trans}_g(h) = g \cdot h$ pro $g, h \in GL_2(\mathbb{Z}_3)$
- 2) konjugací, tj. akce je dána homomorfismem $\kappa : g \mapsto \text{Con}_g$; $\text{Con}_g(h) = g \cdot h \cdot g^{-1}$ pro $g, h \in GL_2(\mathbb{Z}_3)$.

Spočtěte pro oba případy stabilizátor, resp. orbitu matice $\begin{pmatrix} 1 & 2 \\ 0 & 2 \end{pmatrix}$ v případě 1).

(2 body)
(+ 2 extra body za orbitu v případě 2))